

Vít, dítě, mučedník

narozen: kolem r. 297 na Sicílii, Itálie
zemřel: kolem r. 304 v Římě, Itálie

patron: Dolnosaska, Saska, Cech, Pomořan, Rujany a Sicílie; Prahy, Mön-chengladbachu. Ellwangenu, Korveye, Hóxteru a Křemsu; saských císařů; mládeže; hostinských, lékárníků, vinařů, herců, sládků, horníků, kovářů; k ochraně cudnosti; domácích zvířat, psů a drůbeže; pramenů; proti vzteklině; proti padoucnici, posedlosti, hysterii a křečím; proti očním a ušním chorobám; němých a hluchých; proti pomočování do postele; proti blesku, nečasů a nebezpečí ohně; proti neplodnosti; pro dobrou setbu a dobrou sklizeň; pomocník v nouzi

Vít patří k nejpobulárnějším světcům katolické církve. Ve 14. století byl přijat mezi 14 svatých pomocníků v nouzi; od té doby je Vít nositelem četných patronátů. Nesčetné kostely v mnoha zemích nesou jméno mučedníka, nejslavnějším je dóm sv. Víta v Praze, který byl postaven k uchování relikvie Vítovy paže. Další relikvie pomocníka v nouzi se prý uchovávají v mnoha evropských městech, např. po dlouhou dobu v klášteře Korvey Vezeře, který byl kdysi dříve centrem uctívání sv. Víta.

Vít, narozený pravděpodobně na jihozápadním pobřeží Sicílie, se dožil jen sedmi let. Jeho pohanský otec žádal po dítěti, které bylo svým vychovatelem a svou kojnou Krescencií vychováno tajně křesťansky, aby odpřísáhlo zapření víry v Boha. Vít se zpěchoval a uprchl s oběma dospělými do Lucany v Dolní Itálii. Podle legendy je všechny tři zásobil jeden šlechtic jídlem. Jednoho dne byli křesťané odhaleni a předvedeni v Římě císaři Diokleciánovi, krutému pronásledovateli křesťanů. Vít sice vyléčil ještě dokonce panovníkova syna z padoucnice, avšak Dioklecián se mu necítil zavázán. Dal dítě a jeho dva průvodce vhodit do kotle s vařícím olejem. Avšak všichni tři vystoupili z něho neporušení. Lev, jemuž je předhodili k žrádлу, si lehl před nimi a lízal jim nohy. Tu dal zuřivý Dioklecián sedmiletého Víta s jeho kojnou

a učitelem natáhnout na skřípec a pak stít. Několik šlechticů prý hlídalo podle legendy mrtvoly, až je jedna křesťanka pochovala. To se stalo r. 304. Jiné podání říká, že Vít a jeho společníci byli popraveni na Sicílii.

Úcta a tradice: *Vít patří snad k nejuctívanějším postavám církve; zabývalo se jím mnoho legend. Skutečnost, že zemřel jako dítě, asi přispívala velkou měrou k tomu, že kult sílil ještě více než u jiných mučedníků. Asi 150 míst dnes tvrdí, že mají Vítovy ostatky a jsou nato velmi hrdá; téměř desetkrát více jich si zvolilo Víta za patrona kostelů, kaplí nebo hned celého místa. Největší úcty požíval Vít od středověku až do doby sklonku baroka. Dodnes zaujímá pomocník v nouzi významné postavení v sel-ském kalendáři. Také v básnictví nacházely po staletí život a smrt dítěte svůj častý výraz. Takzvaný tanec svatého Víta (nemoc chorea) má své jméno od Víta.*

Znázorňování: *Vítovy postavy si všímá bohatá ikonografie. Je většinou znázorňován jako chlapec, ve vznešeném šatě, někdy s kloboukem. Jako známku svého patronátu nad saským královským domem nese Vít někdy znaky panovníka. Většinou ovšem se znázorňuje Vítovo mučednictví, např. na oltářní desce v Germánském národním muzeu v Norimberku; často jsou s ním i jeho kojná a učitel. Dále mívá u sebe: knihu, kohouta, lva, chléb, kotel, orla, zajíce. Dřevěná socha (kolem r. 1725) u sv. Mikuláše v Monchengladbachu - Hardtu ukazuje Víta se lvem a modelem kostela.*

Vít v typickém znázornění se znaky svého mučednictví:

V pravé ruce drží kotel s vařícím olejem, v levé ruce palmu mučednictví (rok 1510)

Pokornou prostotou nás sv. Vít učí potlačovat pýchu a příkladem bdělosti neztratit víru. Základem je ničím se nedat odradit od Kristovy lásky, s kterou chci žít i zemřít jak malý Vít.

Bože, Tys posiloval svatého mučedníka Víta, aby Ti zachoval svou věrnost a už v mladistvém věku dosáhl koruny vítězství; na jeho přímluvu dávej i v dnešní době mladým lidem odvahu a sílu, aby svým životem směřovali k Tobě. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen